

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.
Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.
Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 20 fillérért kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petti-sor egyezési közlésért 14 fill.
Készítési díj 12 fill., többszörítést 10 fill. fizetendő.
Helyegdíj minden egyes beiktatásért 10 fillér.

Hivatalos hirdetések

100 szög 2 kor. 60 fill., azontul minden szög 1
fillérével számítottatik.

A nyitásban:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Valóan Párizsban levő hirdető-irodák, elő-
fizetők, vagy a gyakori hirdetői tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

—+ vasárnap reggel. +—

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takarék- és Hiteletintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Husvét.

A feltámadás magasztos ünnepét üli a keresztény világ, a Megváltó feltámadását, kinek halála kétségbeejtő gyász, feltámadása pedig évezredek óta visszatérő, soha meg nem szűnő vigasztalásunk.

Halljátok meg a feltámadást hirdető harangot, megtört szívek, a melyek szeretteitek sirja felett véreztek!

A porló szívek újra feltámadnak a nagy pillanatban. Feltámadnak a halottak s akik szerették egymást, az örök szeretet honában, Istennél egyesülnek szeretetük örökké való érzelmében.

Halljátok meg a feltámadást hirdető harangok szavát, kik eszmének éltetek, eszméért küzdöttetek, érette üldöztetést szenvedtetek s az fáj szerföltött lelkeiteknek, hogy elbukott vételek egy eszme is.

Oh, mily tévedése a gyöngye emberi szellemnek! Eszme nem bukhathik el s kik érte hulltak el véres földi harcban, azok az eszme örökkévalóságát készítik elő s annál fényesebben ragyognak annak sugarai, minél korábban örvendeztek bukásának ellenségei.

Az eszme feltámad és fényt borít azok sirhalmára, kik eszméért harcoltak és eszméért hulltak el!

Halljátok a feltámadás harangjait, kik az igazság temetkezésén borultatok mélységes gyászba, mert lelketek felzokogva vallá, hogy mi célja e világon többé jónak és igaznak, ha egyszer eltemetik az igazságot?

Halljátok a husvét harangok magasztos zengését, népek és nemzetek, kiket balsors látogat, kiket évezredes lét után benső villongás, hit és erkölcs kiirtása miatt végveszély fenyeget!

Hatalmas feldarabot, hat, magába olvasztbat, gonosz ellenfél megkongathatja fejetek felett a lélekharangot, de hatalmasabb a feltámadás harangjának kondulása, mely feltámasztja, új életre

kelti a nemzeteket, ha méltók arra, hogy tovább éljenek.

Nincs örök elmúlás, mert feltámadás van; nem csüggedhet el, a kihez a földi lét sötétjén keresztül is áthatol a tulvilág fényének egy kis sugara!

*

A husvét magasztos ünnepének fenséges hangulatában oly jól esik a boldogító feltámadás jelenségével találkoznunk magán és közéletünk, szellemi munkálkodásunk hullámzásában.

A materializmus, az egoizmus diadalmaskodni látszott még a legközelebbi mult korszakában is. Tulkapást szemléltünk minden téren, sirattuk a szegényt, a gyöngét, ki áldozatává lön a hatalmasabb önértésnek és irgalmatlanságnak.

Az igaztalanság érzése mintha a hitet is kioltotta volna a szívekben s mintha elgyöngült volna a hit szava, annyira nem hatott el idáig, a hol a szerencsétlenség és az inség elrejtőzködve sirattak sorsát.

Az írók, a költők valamikor fölemelték szavukat, ostonnal sujtották a bünt, bármi hatalmas polcon tűzte visszaéléseit, fölébresztették a tétlen csüggedésbe esett nemzetet s hatalmas lépésekkel sietteték egy jobb és nemesebb korszak derülését.

E helyett ma az író, a költő, a művész hizeleg a dusnak, mert morzsát kap asztaláról, kedvteléssel ecseteli a léba élvezetek rózsás világát, nem törődik az elnyomottak sorsával s szemet huny a szenvedés láttára.

Felvede a tiszta mult, mindenki minden téren szemfülessé lesz, kihasználja a helyzet nyújtotta alkalmat, s siet malmára bajtani a vizet; így hozza, így kívánja ezt az önös érdek.

És mindezek dacára mégis érezzük egy jobb, egy szebb idő lehetését! Mégis látjuk, hogy az igazság fegyvere megélesedett s a kik vétkeztek, azok,

ha lelkiüket nem is hatja át véges-végig szentebb meggyőződés, nemesebb akarat, már is alkalmazkodni kénytelenek az új korszak malasztot ígérő szelleméhez.

Meg fognak nemesedni, katonáivá válnak az erény és tisztesség hódító seregének. Toborzója nemsokára zeng már a Kárpátoktól le az Adriáig, hogy szegény hazánk fényes dicső multja támadjon fel végre-valahára a hosszas haldoklásból.

Függetlenségi pártalakulás.

„A hős bukk, de eszméje diadalt arat.”

Az idézett jellege senkire sem vonatkozhatik oly találó módon, mint a magyar szabadság halhatatlan hőse, Kossuth Lajosra, s az általa képviselt függetlenségi eszmére. A mi nemzeti szabadságunk hőse idegenben, száműzetésben halt meg, még neve, emléke is üldözött volt, és ime a nemzet lázba esik hült hamvai hazahozatalánál, ravatalát igazán az egész magyar nemzet állja körül, s egy jó évtized után az eszme, melyet ő hordozott, diadalra jut. Ne mondja senki, hogy mit ér a függetlenségi többség, ha nincsenek igazi nemzeti vívmányok, hogy nem jutott az eszme a fönt idézett diadalra, mert hiszen még mindig függő viszonyban vagyunk: ez csak a vészmadarak, a kislelkűek, a türelmetlenek hióbszava, a hívő lelkét ezek meg nem tántorítják soha. Mert Kossuth eszméje él, él és uralkodni fog. Sőt már most is uralkodik széles e hazában, ahol csak Magyarok laknak, sőt a velünk érő nemzetiségi honfitársainkat is Kossuth szava lelkesíti s a függetlenségi eszme napról-napra erősödik, él a szívben, akaratban s közel már az idő, midőn tényleges, valószínű diadalra jut. Hiába kürtölik a bukkot, a nemzeti ügy ellenségei, hogy a függetlenségi párt lejártá magát, mikor országszerző szervezkedik, s készül megvívni a diadal-

mas harcot. Hiába hirdetik mérges szóval, hogy ott vagyunk, ahol azelőtt; most, a mikor bécsi lakások helyett önértékes, büszke magyar vezérek ülnek a kormány székeken, akik örszemekkel rakják meg az erősség minden pontját, hogy az ellenség támadása esetén az első szóra talpra álljon az egész nemzet, hogy visszaverje a támadást, megvédje igazát. Hiába szeretnék eláitni, hogy bomlik, foszladozik a függetlenségi tábor, mikor napról-napra erősebb, mikor a magyarság igazi felfogása szerint más politikát nem ismer el, mint a Kossuth Lajosét! Az ámitók, népcsalók szeretnék kiirtani ez eszményt a magyar nemzet szívéből, szeretnék onnan kitörülni Kossuth Lajos képét, de nem lehet, vérről vére szállt, öröklődött az, s ha ki akarnák irtani ezt, ki kellene irtaniok előbb a magyar anyákat a magyar föld színéről.

Nap-nap után érkezik a hír, hogy itt is, ott is szervezkedik a magyarság, függetlenségi pártokat alakít, mialatt a hazai sajtó nem magyar része a függetlenségi eszme dekadenciáját hirdeti. Sőt megint azt merik mondani, hogy „ítél a nemzet!” Hát igenis itél, és itélni fog, úgy, mint akkor! Itélt a lévai választókörlet közönsége is. Aki látta, hogy egyszerű hívő szóra mint sereglett össze a hívők serege a mult vasárnapon, aki látta a szervezkedő gyűlés komoly, ünnepélyes lefolyását, látta az arcokon a lelkesülés magasztos pirját, melyet a Kossuth eszméje varázsolt oda, az nem fogja mondani kislelkűen, hogy légvárakat kergetünk, hogy hiába minden küzködés, annak éreznie kell, hogy meglesz az amit a magyar nemzet akar, mert egy egész nemzet akarja!

A lévai függetlenségi párt megalakulásáról a következőkben számolunk be:

— A lévai választókörlet függetlenségi pártja végre f. hó 24-én megalakult. Ezzel régi óhajás teljesedett be, évtizedes mulasztás pótolatott. Eltekintve a politikai

TÁRCZA.

Feltámadott!

Feltámadott az igazság Királya,
Meggyőztetett a kétség és halál.
Szálljon szívünkben Istenhez a hála,
Hogy a hit útján megnyugvást talál.
Bus siri éjben porló tetemek,
A Jézus él, őh ti se féljetek.
Kikél a mag s szebben virul az égből,
Mint itt e gyorsan muló semmisségben.

Feltámadunk! E szót hirdesse szerte
Minden hívő, a gazdag és szegény.
Viruljon szent vallásunk rózsakertje,
S mint nap hintse rá fényét a remény.
Koldus, király testvér s barát legyen,
S az Úr kedvére szolgáljon itt s tegyen.
És majd ha minden porló test fölépül,
Vegyen részt a híven várt üdvösségben.

Tóth István

A koldusok.

Köveskúti Jenő felolvasása a lévai kath. kör márczius 17-iki estélyén.

Porciunkulai Szent Ferenc napja fogadott ünnep volt a mi falunkban. Valaha régen, még az ősök kötelezték magukat, hogy e napot örök időkre megünnepelik, eőt a ki csak teheti, elzarándokol az andocsi barátokhoz, meggyónik, megáldozik s elimádkozza a kiszabott imádságokat. Több száz főre menő bucsusereg ment évenként e napon a híres kegyhelyre az én falumból.

A processzió a templomból indult ki feszülettel, két zászlóval, melyeknek egyikén a hétfájdalmu, a másikon az andocsi szűz képe volt. Végig a falsságon ájtatos énekeszóval, a faluvégi kökeresztig. Utközben

egyre növekedett, mert az utcán, házak előtt sokan várakoztak, hogy a bucsusokhoz csatlakozzanak.

Elül jártak a legények és gyermekek; amazok katonás rendet tartva, emezek nagy rendetlenségben. Mind fehér ruhába voltak öltözködve. Az apróság könnyedén, meztőláb poroszkált a menet előtt, főleg a zászlók körül. A zászlókat két markos legény lengette elül, a feszületet pedig a legszebb s legmódosabb leány vitte a pap előtt.

A processzió derekához csatlakoztak a középkori férfiak, fiatalabb házas emberek, komoly férfias arccal, előre irányzott tekintettel. Ők voltak a legbürgőbb énekesek. Most sorakoztak, kiessé laza rendet tartva a megrokkant öreg emberek, zsiros kalappal, hosszú hajjal és rövid botokkal, melyekre menés közben rátámaszkodtak.

A férfínép után a nők következtek, még pedig előbb a lányok, majd a menyecskék, ríktó piros, kék, szőld színű rövid szoknyákban; emezek hátrakötött fejjel, azok pedig többnyire hajadonfőn és meztőláb. Fejükön piros sávós, tiszta fehér abroszba takart bugyor, melyben az élelem volt. Utánuk jöttek a közepes koru nők, éles hangon, buzgón énekelve, majd az ájtatos öreg asszonyok, bűnbánólag lesütyött szemekkel, imára kulcsolt és az ajkakkhoz emelt kezekkel, melyekről öreg szemű, hosszú olvasó csüngött alá.

Kiérve a kökereszt, a tisztelendő ur felállt a térdelőre és szép beszédet intézett hozzájuk: „Jambor hiveim, a Porciunkulai szent Ferencz áldásával bocsátok utra ben-

neteket. De tudjátok, hogy bucsutok csak akkor lesz lelketek épülésére, ha istenesen viselitek magatokat. Ti, legények, legyetek szelidek, mint szent Ferencz volt, vetkezzetek le pár napra a szilajságot! Ti, hajadon lányok, a boldogságos szűz szeplőtlenége legyen szemeitek előtt. S ti, öregebbek, mutassatok szelidségben és tisztaságban jó példát! A szent Ferencz lelke irányítson benneteket!”

A beszéd végétével nagy tolongás támadt. Mindenki meg akarta csókolni a pap kezében a feszületet. A kik nem tudtak hozzáférni, azok a kökereszt peremét csókolgatták.

Atán megindult, hömpölygött a processzió a koppányvölgyi poros országúton Andocs felé, mi pedig rákésztük az édesapámmal az éneket:

Nyujtsd ki menyből, óh szent Anyánk,
Kezedet;
Ne utáld meg szűkségben
Népedet!

Mert mi vezettük a processziót. Az édes apám mester volt a faluban s az volt a leghőbb vágya, vajha utóda lehetne. Erős, éles hangom volt, korán ráfogott az éneklésre. A tizenkét éves gyermek rajongásával léptem a menet élére az édesapám oldala mellett. Nyakamat kihúztam, fejemet fölemeltem s az ég felé néztem, nem törődve azzal, hogy szemközt sűt a forró augusztusi nap. Éles hangom behersogta a Koppány völgyét s a búzakeség dagasztotta mellemet, a mikor hallottam a saját hangom viszhangjaképpen a mögöttem hömpölygő bucsusnép lassu énekét.

Ha kifáradtunk, elhallgatott az érek s ekkor, hogy az Isten dicsőítésében szünet ne legyen, hátul az öreg asszonyok hangoosan imádkoztak. A szomszéd községekben harangzugas fogadott bennünket s énekünk összeolvadt a harangok siró hangjával. Az uton minden lépten-nyomon koldusokkal találkoztunk, a kik a somogyási falvakból szintén az andocsi bucsura törekedtek. Itt egy vak öreg ember, akit egy béna gyermek vezetett; ott egy mankón járó ifju, akinek husz évét megkészszerelte a nyomor; az utszélről teknőben ülő s úgy csuszó nyomorékok nyujtogatták felénk száraz kezeiket, az erdőszélről pedig egy nagybeteg asszony kiabált felénk alamizsnát kérve, mellette állt két gyermeke, az egyik béna, a másik nyavalyatörős.

A környéklet mindéggyikkel szemben megnyilatkozott egy kis alamizsna alakjában. A koldusok közül sokan követtek bennünket s velünk együtt énekeltek.

A nap épen akkor nyugodott le, a mikor fölértünk a toméi hegytetőre s megláttuk az andocsi templomot. Mindnyájan térdre ereszkedtünk és sokan kiterjesztették karjukat a templom felé, melynek magas, barokk tornyából csengő-bongó harangszót hozott felénk a szellő. Hallani lehetett, a mint némelyek felsóhajtottak:

— Oh, andocsi szűz Mária, könyörögj érettünk.

Leereszkedtünk a völgybe. Eőttünk volt Andocs. Hangos énekeszóval vonultunk be a faluba, s buzgó énekünkbe belécsaptak az andocsi harangok s az utcaszélén min-

szemponttól, a lévai függetlenségi párt szervezése rendkívül fontos nemzeti és nemzetiségi szempontból, hogy itt, a magyarság véghatárán a nemzeti politika radikális módon, a függetlenségi zászlóval nyerjen kifejezést, ami nem is nehéz dolog, mert hiszen a lévai választókerület többsége függetlenségi érzelmű.

— Az alakulás története a következő: Kerületünkben volt ugyan némi pártalakulás, de ez csak képviselőválasztás idején mutatott életet, szervezettsége akkor is csak a korteskedés keretén belül mozgott. A híres januári választás előtt ez a kortes-szervezet kitűnő kezre került, maga a párt is akkor és ez által lett egységessé. A kivívott diadal után mind általánosabbá lett az óhaj, hogy a párt végre szervezetet nyerjen, az alakulás ügye — különösen személyi kérdések miatt — mostanáig húzódott. Mivel a választásra alakult ideiglenes függetlenségi párt elnöke, *Levatic Gusztáv* időközben lemondott, ezen ideiglenes párt volt jegyzője, dr. *Knoskó Béla* vette kezébe az ügyet március 24-én szervező gyűlésre hívta meg a párt régi, kipróbált híveit. Ezen szervező gyűlésre úgy helybeli, mint vidéki szavazó polgárok igen szép számmal gyűltek egybe, s maga a szervező gyűlés emelkedett hangulatban, hozzá illő ünnepélyességgel folyt le.

Dr. *Knoskó Béla* megnyitván a gyűlést, *Bódogh Lajost* az elnöklésre, dr. *Katona Jánost* a jegyzőkönyv felvételére kérte fel. A: elnök elfoglalván helyét, kéri az előterjesztést. Dr. *Knoskó Béla* rövid, tartalmas beszédben fejti ki az összejeviteli célját, az erők tömörítésének szükségességét, mert nem tudjuk, mikor, honnan érhet bennünket támadás — felveti a kérdést, szükségesnek tartják-e a megjelentek a párt megalakítását. A szavaira felugró egyhangú lelkes igenlés és éljenzés tanuskodott arról, hogy a kérdés szövege sem jöhet. Dr. *Knoskó Béla* ezután az alapszabály-tervezetet olvasta fel, melyen a szervező gyűlés több kisebb változtatást eszközölt, mely módosításokkal aztán a szervező gyűlés az egész tervezetet elfogadta. Ezután a díszelnökök megválasztása következett. A párt díszelnökei lettek: *Kossuth Ferenc*, gróf *Apponyi Albert* és id. *Madarász József*, miről a nevezettek táviratilag értesítettek. A tiszteletbeli elnökök megválasztása kerülvén sorra, *Holló Sándor* az elismerés meleg hangján ecsegtette *Levatic Gusztáv* érdemeit a lévai választókerület függetlenségi küzdelmeiben, s az alakuló párt tiszteletbeli elnökéül *Levatic Gusztávot* ajánlotta. A: egyhangú, lelkes éljenzés igazolta az indítványt. *Knoskó Béla* indítványára tiszteletbeli elnökökké választották még: *Belcsák László*, *Holló Sándor*, *Kulifay Gyula*, *Madarász József*, *Mocsy Lajos*, *Nyitrai Ferenc*. Ügyvezető elnökké együttesen dr. *Knoskó Béla* választotta meg. Aelnökök: *Bándy Endre*, dr. *Katona János*. Jegyzők: dr. *Gyapay Ede*, *Holló Gyula*, dr. *Tóth Sándor*, dr. *Vécsek Ferenc*; dr. *Weisz Lóránt*, *Pénztáros: Tokody István*. Választmány: 1. *Bartos István* (szűcs) 2. *Bódogh Lajos* 3. *Borcsányi Győző* 4. *Cserhelyi Sándor* 5. *Csernák Izidor* 6. *Eödrögh Lajos* 7. *Fogler Lajos* 8. *Ghimessy János* 9. *Jaross Ferenc* 10. dr. *Kersék János* 11. ifjú *Konc József* 12. *Köveskúti Jónó* 13. *Ortmann Fidél* 14. *Pély István* 15. *Repecky János* 16. *Szemerédy Lajos* 17. dr. *Szilárd Samu* 18. *Tóth István* (vendéglős) 19. *Váczy Jónás* 20. *Weisz Benő*, helybeliek. — 21. *Akossy Árpád* Alsó-Várad 22. *Buzás István* Nagyd 23. ifjú *Dóka József* Zseliz 24. *Haniszkó*

János Felső-Szecsse 25. *Huszár Károly* Kis-Sáró 26. *Lócsai Imre* Nagy-Tőre 27. *Lajda István* N. gy. Sáló 28. *Pásztor Elek* Garam-Mikula 29. *Sumeray Károly* Ó-Bérs 30. *Szabó Sándor* (fővégi) Vámosladány, vidékiek. Még ezen választmány tagjai a választókerület minden közösségében megalakítandó „vidéki bizottságok” elnökei. Ezekkel együtt a központi választmány tagjainak száma felül emelkedik a 100-on, melyből 75 vidéki és 25 központi tag lesz. — Ugy a tisztségviselő, mint a központi választmány megválasztásánál a szervező bizottságot az irányította, hogy a választókerület szavazóinak minden rétege képviselve legyen, s hogy főként agilis, közreható emberekből alakuljon. A kerületnek sok érdeme. Kipróbált jellemű függetlenségi híve van, akikből háromannyi tisztkart és választmányt lehetett volna alakítani, de hiszen itt nem személyes tekintetek kielégítéséről, hanem egy közös eszmény megvalósításáról van szó, melynél nem lehet, és hisszük is, hogy nincs hiúság, vagy sértett önérték, itt csak közakaratú lelkesedés lehet a kitűzött cél iránt. — A tisztikar megválasztása után még határozattá vált, hogy a függetlenségi párt mint ilyen fogja évenként megünnepelni április 19-ét, — az alapszabály szerint a párt közgyűlése mindig március 15-én tartatik, — továbbá *Levatic Gusztáv* tiszteletbeli elnök határozati javaslatát fogadták el egyhangulag, az önálló vármegye és nemzeti bank felállítására. A gyűlés végén *Holló Sándor* indítványára dr. *Knoskó Béla* a szervezésért és az alapszabályok kidolgozásáért jegyzőkönyvi köszönetben részesült.

A gyermekek lelki hibái és rendellenességei.

Köztudomású, hogy nemcsak a testnek, hanem az ezzel szoros összeköttetésben álló léleknek is vannak kisebb-nagyobb fokú abnormalitásai. De egyebekben azzal is tisztában vagyunk, hogy az egészséges és a beteg elme között levő meggyőző, számos fokozatot lehet fellátni. Sokszor csak mu'ó, vagy éppen je'entéktelen jellegű a lelki betegség, de már alapja lehet valamelyes nagyobb-fokú és makacs szellemi hibának, avagy rendellenességnek.

Összehasonlítva a testi betegségeket a lelkiekkel, arra a meggyőződésre jutunk, hogy az előbbieket az utóbbiaknál nagyban kiűntözzük. Mert míg a testi rendellenességek majdnem mindegyike minden nagyobb nehézség nélkül felfedezhető s ennek révén kimutatható, addig a lelkiek elszigeteltetnek s legtöbb esetben rejtélyeseknek látszanak. Ép ezért a testi betegségek iránt sokkal előbb kezdtek érdeklődni, mint a lelki betegségek iránt. A szorosabb értelemben vett lelki hibák és rendellenességek csak a közelmúltban vonták magukra a lélek-búvár-
rok figyelmét.

Ha azonban behatóbban tanulmányozzuk a mindkétbeli betegséget, csakhamar belátjuk, hogy ezeket egymástól élesen elválasztani nem szabad, de nem is lehet. Mert hiszen a lélek hüvelyke: a test; így tehát a testi rendellenességekből a lelkiek is szá-

mazhatnak s viszont. Tudjuk, ha a kard hüvelyke rozsdás, rozsdát fog a pengéje is. Minél azonban szilárdabb, edzettebb a lélek hüvelyke, annál hatványozottabb a lélek ellenálló képessége is a különböző kóros áramlatokkal szemben.

De többek között tisztában kell lennünk azzal is, hogy mindenemű és rendű betegség leghatásosabb orvossága: a profilaktikus intézkedés. Ép ezért nem mulaszthatom el a következők hangsúlyozását.

Minden egyes szülő — neve'ó — mu'hatalan kötelessége, hogy a nevelésre bízott gyermek, illetve gyermekek lelkét már jó eleve tanulmányozza; mert csak ilyenentén képes azt a helyes mederben vezetni s közben napszínre kerülő lelki hibáit nyesegetni s végül teljesen eltüntetni. Ámde a gyermek lelkének tanulmányozása nem éppen könnyű feladat. Mert minden egyénnek, aki a gyermek lelkével foglalkozni akar, előbb ismerie kell a saját lelkét. A lélektan egyenesen megköveteli, hogy a vizsgá'ni akaró eleve magamagát figyelje meg s csak ennek megtörténte után mehet a kitűzött célja elérése felé. De ekkor sem szabad a saját lelkét a gyermek lelkével egyetemben egy vonalba helyezni. Miért? Azért, mert a gyermek lelküete, mint fejlődő lélek nagyban elűt a felnőtt egyén lelkétől.

A gyermek lelkét csak akkor láthatjuk a maga mivoltában, ha ennek a körébe leereszkedünk.

Búvárkodásunk közben meggyőződhetünk arról is, hogy egynemű gyermekek lelki világa teljesen kristálytisztas s csakis a későbbi élete folyamán feltűnedező ferdeségek homályosíthatják meg. De viszont vannak gyermekek, akik már a kezdet-kezdetől magukban hordják valamelyes szellemi hibának, rendellenességnek a csiréjét.

Eonéltogva a gyermek lelki hibáit, rendellenességeit két csoportba osztjuk: a) *veleszületett* és b) *szerzett* lelki hibákra, rendellenességekre. Azonban a veleszületett lelki abnormalitásokat soha szabad összetévesztenu'k a szerzettekkel.

Mert a veleszületett lelki hibák körében vannak olyanok is, melyek a szerzettekkel azonosak s viszont. Kóros csak akkor lehet a lelki hiba, ha különös tünetekben nyilvánul s ha a fennmaradása makacs és tartós. Azért ne vagyuk hanyagságnak, nevelétségnek, aluszékonyságnak, falánkságnak, kötekedésnek, durcúságnak, ügyefogyottságnak, zárkózottságnak stb. azt, ami kóros folyamánya a szellemnek.

A veleszületett lelki hibák, rendellenességek az idegrendszer beteges voltán alapszanak. Bizonyított tény, hogy nemcsak a testi abnormaliák, hanem a lelki abnormaliák is öröklődnek.

Tudjuk, hogy egyes családok különböző betegségekben szenvednek; mely betegségek a legtöbb esetben az utódokra nézve is

kóros hatásuk. Ilyenek lehetnek: a nehézkőr, hysztériás idegesség, a különböző fokú elmezavarok stb.

Az elődök betegsége nem mindig abban a minőségben öröklődik, mint volt eredetileg; néha egész más köpöyegbe burk'óva jelenik a vagy súlyosabb, vagy p. dig enyhébb fokú lehet. Egyébkor egy egész nemzedéket áu-gorhatik s csak a 2—3—4. k. utódnál jelentkezik. A veleszületett lelki hibák már nagyon korán észlelhetők a gyermeknél. A terhelt gyermeknél számos lelki hibát és rendellenességet fedezhetünk fel.

Nézzük tehát azokat a lelki abnormalitásokat, melyek a terhelt gyermeknél, illetve gyermekeknél gyakrabban fel-feltűnedeznek. Hibákat találhatunk a lélek összes nyilvánulásaiban. Így tehát: az érzelem, az akarat, az emlékezés, a figye'om a gondolkodó-tehetség stb. terén.

Az ily gyermek felette érzékeny. A legcsekélyebb sértő dolog miatt is elpiyeredik, vagy megsértődik. Nagyon anyás. Mások előtt könnyen zavarba jön. Idulatos. Gyakorta haragra lobban s haragtartó. Dacos és makacs. Sokszor napokon át dacol; nem eszik s nem beszél. S mmi sines inyére. Irigy. Soha akarja, hogy másnak is az legyen, mi neki van. Kötekedés, mások bosszantása, gúnyolása napirenden van nála. Félénk, még a maga árnyékától is fél. Leginkább a cöfétségtől és az egyedülletől irtózik.

Lefekvése előtt mindent megvizsgál; nincsen e valaki, vagy valami a szobában, ágya alatt stb. Sokszor kü'önös kényserképzetek jelentkeznek nála, melyeknek a gyermek o'vetlenül eleget tesz. P. d. este kétszer-háromszor is magnézi, vajjon be van-e zárva a hálószoba ajtaja stb. Jellemző vonása: a beteges önbec'ülés. Ömagának tetszeleg s kivá'ó előszeretettel beszél a saját dolgairól. Egyes esetekben szörszálhasogató, máskor pedig a nembánomság s nemtörődömség van jelen. Erősen hajlik a hazudozás és színelés felé.

A szöbanforgó vonatkozásokon kívül még a következők lehetnek jelen: vakmerőség, rontási ösztön, falánkság, ügyefogyottság, lomhaság, zárkózottság stb.

Az iskolában rendszerint oléggé jól és gyorsan tanul, de a tanutakat csakhamar elfelejti. A karaktere gyöngé; amennyiben mindenhez hozzálát, de a kitartás többnyire hiányzik. Emlékezőtehetsége korán fejlődik, de a szórakozottsága miatt ingadozó.

Figyelme ugrá'ó s nehaen egyeztethető össze. Fölfogása gyors, de nem biztos.

Mindezekből láthatjuk, hogy mily sokféle lehetnek a lélek abnormalitásai. (T. i. a veleszületett.)

Az ily gyermek nevelésénél főleg arra kell törekednünk, hogy a felmerült lelki hibákat, rendellenességeket mielőbb orvosoljuk. Mert minél fásultabb valamelyes

denütt álló, ülő, testüket falában vagy tek-nőben vonszoló koldusok, nyomorékok síró panaszsai.

A proceszsiót egyenesen a templomba vezettük, melynek ajtaja nyitva várt, hogy bemutathassuk hódolatunkat a szent szűznek:

Nagy Isten kedvében,
Örök dicsőségben
Örvendező anya,
Tekints szolgádra,
Oh, szűz Mária!

Este volt már. Édes atyám elbocsátotta a hiveket. Azok elszéledtek a faluban, s fűlszerekben, pajtáknak ütötték fel tanyájukat. Némelyek egy-egy fa alatt, vagy bokor oltalmában vonultak meg, a barátok kertjében. Sokan vetettek maguknak kemény nyoszolyát a kolostor folyosóján is, mert az egész községet ellepték a távol vidékekről összesereglett zarándokok.

Minket a barátok, mint régi jó ismerősöket fogadtak. A guardian, kinek tinom, fehér arca, hosszú, lecsüngő, hófehér fűrtjei, meghajlott, magas termete volt, még most is előttem áll. Péter Jucundus, feltűnően magas és kidomborodott homlokával, e homlok alatt mélyen ülő világoskék szemével, melyek olyan ellentétben voltak lesült, barna arcával, hogy messziről úgy tűnt fel, mintha talán üresek volnaának szemgödrei; Péter Fasundus, akinek széles, csontos képét még szélesebbé tette az örökös mosolygás és akinek szemei oly fényesek voltak, mintha két brilliantot hordott volna alacsony homloka alatt; a szelid, ifjú Anicetus, aki csak a múlt évben tette le a fogadalmat s akit az idén szenteltek fel, mind körülvettek

bennünket, édes atyám kezét szorongatták, nekem a válamat veregették. Régi ismerőseink, a kolduló fráter jókedűen üdvözölt s halkan suga bizosított, hogy jó vacsora készül.

En komoran álltam ott a megnyilatkozott vendégszeretet közepett. Mellettünk vonultak el a nyomor szű'öttei, a sok koldus, arra, ahonnan fr'iss ételzag áradt, a barátok konyhája felé. Megálltak ott az ajtóban s alamizsnáért esdekeltek. Gondozatlan, piszkos felmeztelen alakjukkal, amint ott elvonultak, úgy éreztem, hogy mindegyik egy hangos szemrehányás, kiáltó vád, de hogy kik ellen, mit tudtam én ahhoz.

Reggel a fejünk felett szüntelen csengő-bongó, ujjabb meg ujjabb bucsusok érkezését jelentő harangzugas ébresztett fel bennünket.

A kolostor elé mentünk, a hol hiveink vártak, hogy hangos énekszóval misére vezessük őket. Az utcákon már mindenfelé hullámozott a messze vidékről összesereglett, éneklő, hangosan imádkozó bucsusok tömege.

Az ifjúság kevesebb ábitatot tanusított. A templom alján rendre bábos sátorok voltak, melyeket vihogó leányok, félreacsapott kalapos legények és zsisbongó gyermekek vettek körül. Egész nap vásár volt a faluban. A tulsó soron szabók, sapkások, kalaposok, csizmadiák, rőföskeresedők ütötték fel sátraikat; tovább rongyszedők, földön-áru'ók, olcsó Jánosok kiabáltak, hangosan kínálgatva áruikat. Imádság, énekszó, kereskedők hangos alkudozása, bűnbánók, szerencsétlenek jajsza, majd jókedű nevetés,

gyermeksereg vidám zaja töltötték be az egész utcát.

Főnt, egy emelkedésen van a templom, falakkal és magas akáccokkal körülvéve. Hozzá föl magas és széles lépcsőzet vezet, melyet ellepett a koldusok nagy serege.

Lent a lépcsők alján a tek'nőben ülő vagy négykézláb járó nyomorékok, a bénák és falábuk ültek, heverték irtózatos összevisszaságban, kiforgatott vagy sebekkel borított tagjaikat kirakva nagyobb könyörület okáért, mintha nem volna a szívek mélyéig megindító a könyörgésük: „A Jézus Krisztus hét sebére, segítsetek a nyomorultakon!”

Az első lépcsőn egy vak férfi térdelt, me'lette egy ifjabb nő, a kinek b'ena volt a keze. A férfi napsütötte ragyás arcát, homályos szemait az ég felé fordítva, mély és erős hangon énekelt s a nő magas szopránjával kísérté:

Oh, szent Vendelinusz,
A dög ellen légy pátronusz!

Néha, a változatosság kedvéért így:

Oh, szent Flóriánusz,
A tűz ellen légy pátronusz!

Azután a vakoknak egész raja következett, vézna, beteges vezetőkkel, a kik többnyire b'ena vagy nehézkóros asszonyok, gyermekek voltak.

Tovább ültek a szívhajosok, a kiknek terhes lett volna magasabbra vánszorogni. Többnyire nők voltak, köztük nem egy fiatal leány.

Föllebb álltak a különféle sebekben és bőrbetegségekben szenvedők, a legirtózat-

sabb képet nyujtva, melyet látni lehet. Testökről a rongyokat levonva, kirakták sebes tagjaikat. Némelyeknek már nem volt arca. Soknak hiányzott az orra, füle, ajaka.

A legfelső lépcsőkön ültek, álltak a süketnémák és elaggottak. Az arcuk nyugodt volt. Amazok nem hallották a körülük zugó, izgató zajt; emezek nyugodt megadással viselték a terhes életet. Az aggok csöndesen imádkoztak.

A koldusoknak ilyen sorai közt jutottunk fel a templomig. A hivek könyörültek, alamizsnálkodtak. Megteltek a koldusok földre helyezett kalapjai, földre terített kőtényei kalácsdarabokkal, melyeket az asszonyok dobáltak oda. A férfiak krajcárokat osztogattak.

A koldusok jajgatása, a bucsusok éneke, a harangok síró zugása összeolvadt e rettenetes diszharmóniában, s mint az emberi nyomor, szenvedés zenéje hatolt az ég felé.

Ott voltunk az ajtó előtt, de bejutni a templomba nem lehetett, mert szorongásig telve volt ájtatos zarándoknéppel. Sokan türelmetlenkedtek e miatt s hangosan kiabáltak:

— Előre, csak előre! Tolakodjunk, a mig helyet kapunk.

Isszonyu tolongás támadt. Sokan maradtunk az ajtó előtt, sováran nézve be a tündéri fényben uszó templomba. Végig nézve a hajón, ott láttuk a szent szűz képét a messzeségben, a föltár felett, aranyos köntösével és mennyei koronájával. Az oltár fölött a napot ábrázoló s színes tarka üve-

lelki hiba, annál nehezebben orvosolható. Sokszor kellő orvosi utasítás is szükséges ahhoz, hogy a balt gyökeresen orvosolhassuk. Az ily gyermek okvatlen az egyénhez szabott nevelésre szorul. Végül megjegyzem, hogy az ily nevelésnél kerüljük a testi büntetést, mert az még súlyosbíthatja a bajt. Ezek után áttérhetünk a szerzett lelki hibákra és rendellenességekre.

A gyermek lelke számtalan veszedelmnek s káros hatásnak van kitéve.

Az előbbieken említettem, hogy egy-némely gyermek lelke kezdetben kristálytiszta s csakis a későbbi élete folyamán feltűnő ferdeségek homályítják meg.

A gyermek saját vérében, környezetének példájában, a henyélésben stb. sok alkalmat lel arra, hogy a jónak ösvényéről letérjen s a helytelenség körébe szegődjék. Általában azok az okok, melyek a szerzett lelki hibák kezdeményezői, sokfélék. De azok tömkelegéből különösen a rossz példa csúszosodik ki. A példa vonz, mondja a közmondás. Bizony a gyermek nevelésének leghathatósabb eszköze: a jó példa.

Mert a szó a gyermeknél sokkal sivatrább, mint az érzékelés. Már a gyermek természetében rejlik, hogy inkább hajlandó az utánzásra, mint a szófogadásra. A gyermeket úgy kell nevelnünk, hogy a jót csak a saját elhatározásából tegye.

Az erőszakoskodást s a testi büntetést teljesen ki kell zárunk a nevelés keretéből. A gyermek különösen a családban mindig csak a jó példát lássa. Ha a gyermek a családban zsörtölést, perpatvart, elégedetlenséget, rendtelenséget s más efélet lát, könnyen megszokja s ezáltal megmetyeljezi a lelkét is. Tudnunk kell azt is, hogy a gyermek jobban érdeklik a rossz iránt, mint a jó iránt. Az előbbi sokkal hatékonyabb a lelkére, mint az utóbbi.

A szerzett lelki hibák okozója még: a köznyomor is. A rosszul táplált gyermek sokkal kevesebb testi és ezzel egyetemben szellemi erővel rendelkezik, mint a jól táplált gyermek. Az ily gyermek idegrendszere a legkisebb munkakör is kifárasztja s bizonyos időre munka képtelenné teszi. Továbbá a nyomor: lopásra, hazudozásra, bekéltlenkedésre, nyugtalanságra, köhorrásra, csalásra s egyéb szellemi zűllésre készíteti a gyermeket.

Ezeket kívül a lelki hibák okai lehetnek: a különböző testi betegségek is. Mert a testi betegségek többnyire a lélekre is kihatnak s azt befolyásolják.

A lélekre nézve legkártékonyabbak azok a hatások, melyek az agykéreg részében, tehát az idegrendszerben káros folyamatokat idéznek elő. Végül említést kell tennem az iskolás gyermekek szellemi túlterheléséről is, mely sok lelki bibának a kuforrása. A nagy szellemi munka a fejlődésben levő, gyermeki agyat gyorsan kifárasztja. A fáradt szellem különböző kóros

tünetet von maga után. Ilyenek: az ideges ingerlékenység, étvágytalanság, főtájás stb. Védjük tehát a gyermeket a szellemi túlerőltetéstől. Serkentsük őt tanulásra, de ne kényszeredetten. A fáradékony gyermeknek engedjünk időt a teljes nyugalomra.

Ha a gyermek szelleme nagyon fáradékony, vegyük ki egy vagy két esztendőre az iskolából s inkább otthon taníttassuk, vagy ha ezt a körülményeink nem engedik, ismételtessük vele az osztályt. Ez által a gyermek szelleme újból a rugalmasság tereére lép.

Mindezekből láthatjuk, hogy a lélekek minő és mennyi hibája, rendellenessége lehet. De egyuttal röviden ismerjük azok okát, illetve okait is.

Ezzel azonban korántsem merítettem ki teljesen a gyermeki lélek hibáit és rendellenességeit, mert a gyermek lelkületének a fentiekén kívül még számos abnormitása lehet. A gyengétehetség, a gyengeelmű és a hülye gyermekek lelki hibáiról és rendellenességeiről, mint e téma keretébe tartozó részletekről, más alkalommal szólok.

Körmöcbánya, 1907. március 5-én.

Szabolovszky István.

A lévai választókerület függetlenségi pártjának alapszabályai.

I. Fejezet.

Cím, székhely, pecsét.

1 §. A párt címe: „Lévai választókerület függetlenségi pártja.”

2 §. Székhelye: Léva.

3 §. Pecsétje: köralak, a párt címével és székhelyével.

II. Fejezet.

A párt célja.

4 §. A párt politikai jellegű testület lévén, célja a törvényesen független magyar haza szabadságának, politikai függetlenségének és gazdasági önállóságának fejlesztése és megszilárdítása alkotmányos uton törvényeink által megengedett módon és korlátok között való állandó törekvés.

A magyar haza történelmének, alkotmányának, társadalmi, gazdasági és politikai helyzetének és viszonyainak megismerése és megismertetése.

A haza nagyjai emlékének megünneplése.

A szabadság, egyenlőség, és testvériség magasztos eszméinek politikai és társadalmi téren való érvényesítése. A választókerületben lakó tót nyelvű honfitársaink körében — akik ugyanis a független magyar állam eszmei lelkes hívei — a magyar nyelv és magyar érzés terjesztése.

A kerületben a politikai tisztesség helyreállítása.

5 §. A párt céljainak elérésére összejövetleket, párt és népgyűléseket, hazafias ünnepélyeket és mulatságokat rendez.

6 §. A párt céljainak elérésére a lévai választókerületnek lehetőleg minden közösségben szervezi a függetlenségi pártot és helyi bizottságot. S lehetőleg minden közösségben — ahol ezt a viszonyok engedik — szervezi a függetlenségi köröket.

III. Fejezet.

A párt tagjai.

7 §. A párt tagjai:

1. tiszteletbeli tagok,
2. rendes tagok,
3. pártoló-tagok.

Valamennyien kivétel nélkül csak feddhetlen jellemű magyar honosok lehetnek.

8 §. Tiszteletbeli tagokul a párt közgyűlése választhatja meg azokat, akik nem a lévai választókerületben laktak és nem a kerületben bírnak cselekvő képviselő-választói jogosultsággal, de akik a párt által kitűzött célok érdekében kiváló szolgálatot teljesítenek, vagy kiváló munkálkodást fejtenek ki.

9 §. A párt rendes tagjai a lévai választókerületben lakó önjogi, itt képviselő választói szavazati joggal bíró férfiak lehetnek.

10 §. Pártoló tagok a lévai választókerületben lakó azon 18-ik életévüket meghaladott férfiak, akik még nem önjoguk, továbbá az ugyanitt lakó nők.

Pártoló tagok lehetnek azon főiskolai hallgatók is, akik tanulmányaik folytatása miatt nem laktak ugyan a választókerületben, de egyébként a választó kerületbe tartoznak.

Végül pártoló tagok lehetnek a választókerületen kívül lakó azon önjogi férfiak, akiknek nem a választókerületben van képviselő választói szavazati joguk.

11 §. A párt tagjai tagsági díjat fizetni nem tartoznak; tagsági díj nincs.

12 §. A párt rendes és pártoló tagjait akár egyszerű ajánlkozásra, akár bármely rendes tag ajánlatára a választmány veszi fel.

Még pedig:

a) azon közösségekben, ahol a közösségi függetlenségi párt külön helyi bizottsággal szervezte van, ezen helyi bizottság;

b) ellenkező esetben a párt központi választmány.

A helyi bizottság azon határozata, mellyel a felvételt megtagadja, a központi választmányhoz, a központi választmány tagadó határozata pedig a közgyűléshez felelbezhető, ugy az ajánló, mint a tagul ajánlkozó által a közléstől számított nyolcz nap alatt.

Azon akár helyi bizottsági akár központi választmányi határozat ellen, mely a tagfelvételt elrendeli, felelbezésnek helye nincs.

13 §. A választmány, illetve helyi bizottság határoz legalább két egyesületi tag írásban s kellő indokolás mellett, tett indítványára valamely tag kizárása felett.

A választmány, illetve helyi bizottság határozatát indokolni tartozik.

A tag kizárását, akár elrendelte a helyi bizottság, akár megtagadta azt, ugy az indítványt tevők, mint az érdekelt tag, valamint a választmány bármely tagja a határozat meghozatala s illetve a közléstől számított nyolcz nap alatt a központi választmányhoz felelbezhető.

A központi választmány határozatát, mellyel valamely tag kizárását elrendeli, ez a tag a közléstől számított nyolcz nap alatt a közgyűléshez felelbezhető.

A központi választmányának a kizárást megtagadó határozata ellen felelbezésnek helye nincs.

A kizárt tag többé a párt tagjául fel nem vehető.

14 §. A tagok jogosultak a párt gyűlésein, ünnepélyein, mulatságain résztvenni, a tisztikart és választmányt saját kebelükből választani s ez által, valamint a közgyűlésen

templomok előtt, vásárokon, temetők kapujánál még mindig ott vannak nagy tömegben a koldusok s az emberek még mindig csak — könyörülnek.

A Golgotán.

A nagy eszméknek, küzdő nemzeteknek Egy közös sorsa van: a Golgota. Te nemzetem, gyászára életemnek Rég ideje, hogy eljutál oda. Sokszor, sokáig függél a kereszten, Nem akadt testvér, aki levetessen; A fegyveres, zordon rabszolgahad Kőrörvendve leste haláladat.

Kriptokra tettek és márványkoporsódd Lánczokra verték, remélve vakon: Nem hallád meg az életrehívó szót, Nem kelt föl többé semmi hatalom. Javádat a zsarnokság megosztja, Keresztid is lomként kerül a dobra: Hogyha megváltód lépte is feléd, Új életet ne önthessen beléd.

De feltámad az eszme és eget kér, A természet törvénye győzelem. Ujjongva hirdetem nyugvó helyednél; Te is feltámadsz, édes nemzetem! A szebb jövő szürkületén keresztiül Dícsőséged erős napfénye rezdül: Nemes, szent véred nem hiába hullt; Már készen vár diadalkoszorúd.

A szolgaság halál hamvába roskad, Elsőpri őket a földindulás. Felkelnek a halottak, elnyomottak Nekik gyönyört ad a feltámadás. Ott állsz te is, hazám, a régi fényben Szabadságod üdvözítő érzetében. Tied az élet, minden akarat; Függetlenséged, üdvöd megmarad!

Dura Máté

való megjelenése, szavazati és szólási jog által a párt ügyeinek vitelére befolyjni.

15 §. A pártoló tagok a tisztikarnak és választmánynak, illetve helyi bizottságnak tagjai nem lehetnek. A közgyűléseken szavazati joggal nem, csupán megjelenés és szólási joggal bírnak.

16 §. A tagok köteleessége az alapszabályok pontos megtartása mellett a párt céljainak megvalósítására erejükhöz és képességükhöz mérten kitartó, önzetlen munkálkodással közreműködni.

A párt központi választmányának és közgyűlésének határozatait a párt tagjaira kötelezők. E határozatokat a tagok végrehajtani tartoznak.

(Folyt. köv.)

A tulipán-szövetség — magyar védőegyesület a következő kérelmet intézte hozzánk:

T. szerkesztőség!

Tisztelettel kérjük, szíveskedjék testvéregyesületeinkhez intézett s alább olvasható felhívásunkat becses lapjában közölni.

T. Testvéregyesület!

Az évtizedeken át, sőt évszázadokon át főlhalmozott villamossági energiának avagy a népek lelkületében felgyülemlett érzelmeknek és vágyaknak — olyan tüneményes kitörése és varázsszerű, a nemzet egészét magával ragadó, elszánt tettekre sarkaló megnyilatkozása — mint az nálunk 1848 március 15-én történt — a nemzetek életében egy évezred alatt is alig fordul egyszer elő.

Ezek a vulkánikus kitörések hatalmas rugóként lendítenek egyet a népek fejlődésén, de miként a világűrben redszeres pályákon haladó égi testek utját az állandóan, megszakítás nélkül működő természeti erők szabják meg, akként az emberiség fejlődését is, igaz és helyes útján való haladásában, szintén csak az erkölcsi törvényeken alapuló soha nem szünetelő, folyton tartó munkásság vezérli biztosan.

És csakis az ernyedetlen munkásságnak köszönhetik a szilárd alapokon álló államok is megerősödésüket. Hogyha tehát máltóan kívánjuk ünnepeink, akkor ne csak a muló lelkesedést keltő szónoklatokra szorítkozzunk, hanem érvényesítsük ezen a napon nemes törekvéseinket, példát adva lelkesedő honfitársainknak, hogy nem üres szavakkal, de tettekkel szolgáljuk igazán szeretett hazánkat.

Ettől az eszmétől vezéreltetve, kérjük Testvéregyesületeinket, szíveskedjenek nemzetünknek ez ünnep-napján, valamiként a többi — az egyes vidékeken különösen megtartott — nemzeti ünnepélyeken egy-egy alkotással résztvenni.

Mutassunk akkor rá törekvéseink eszményi voltára, mikor mindenki ünnepel, nemcsak hangoztatván, de tényleggel igazolván hazafiságunkat.

Kérjük tehát, szíveskedjenek ügykezelésüket akként irányítani, hogy az alapszabályainkban körvonalazott munkásságuk eredményét az egész nemzetűl ünnepelt napokon mutassák be: március idusán, szent István ünnepén, a koronázás 40 éves évfordulóján, valamint Árpád emlékünnepein. Ezeket a napokat osszuk ki a jutalmakat s segélyösszegeket; ezeken a nagy napokon adjuk át a közhasználatnak a felállítandó tanmühelyeket; nyissuk meg ezeken a napokon kiállításainkat avagy rendezendő nemzeti vásárainkat; de legalább is tartssuk meg ezeken a napokon közgyűléseinket, melyeken tevékenységünkről számolunk be.

Az alkotáson kívül szíveskedjenek az ünnepeken testületileg résztvenni, eszménk terjesztésére használván föl a lelkesült hangulatot. Különösen nyervek meg a tanári kart, hogy az iskolákban ez alkalmakkor arra oktassák nemzetünk virágát, ifjúságát, hogy a hazafiságnak legüdvösebb megnyilatkozását a csendes teremtő munkásságban keressék. S hogy munkásságunk eredményes legyen, alaposzunk jól, hatámas alkotásokra érett utódokat növelvén.

Ebből a munkából ki kell, hogy vegye részét nemzetünknek apraja-nagyja, gazdagja és szegénye egyaránt. A nemzeti szellem ápolása kapcsán tehát oltssunk mindenki lelkébe vágyat a közgazdasági téren való alkotásra is.

Közgazdasági alkotásaink legyenek nemzetünk jövő haladásának — határjelzői!

Budapest, 1907 február hava.

A Tulipán-Szövetség — Magyar Védőegyesület nevében hazafias üdvözléttel

Dobieczi Sándor gr. Batthyány Lajos ügyvivő tanácsos, elnök.

Külömfélék.

— A függetlenségi párt megalakulása alkalmával a szervezkedő gyűlés által választott diszelnököket táviratilag üdvözölték. Gróf Apponyi Albert erre a következő sürgűnyt intézte Bódogh Lajoshoz, mint a szervezkedő gyűlés elnökéhez: „A lévai függetlenségi párt megalakulásakor diszelnökké történt megválasztatásomat megköszönuve, fogadják hazafias üdvözlömetet. Apponyi.”

— Gyermeke. A humanizmusnak, s az igaz értelmű szocializmusnak remek gondolata a gyermeke. Az Oszágoz Gyermekevédő Liga indította most meg orszá-

gekkel fedett kerek ablak volt. A napfény besütött rajta s az egész templomot tarka fénybe vonta. Lent minden zugban egy-egy virágokkal borított diszes oltár, melynek mindegyikénél egy-egy pap misézett hófehér albába és arannyal bíszett kazuába öltözve. Az oltárok fölött s a falakon mindenütt ájtatos szentek és szűzek diszes rámbába foglalt, lefátyolozott képei, martirok és konfesszorok aranyozott szobrai voltak, hitet és áhitatot gerjesztve. Ezüsttel, arannyal fúttatott állványokban és óriási csillárokon száz meg száz viaszgyertya ontotta világosságát. A fényözönben uszó templomból gyertyafüst, az olvadó viasz átható szaga, tömjén- és virágillat áradt kifelé.

Elnémult az orgona, az ének s a diszes faragványoktól ékes szószéken feltűnt páter Anicetus szelid alakja. Szavait a szivajban csak néha, töredékesen lehetett hallani:

„Messze földön, Itáliában... Assisi kies városában... Porciunkulai szent Ferencz... ott született dúsnak, gazdagnak... de mit ér a vagyon, gazdagág... nem örül ennek igaz lélek... Nagy a nyomor az emberek közt... és a lelki nyomor is oly nagy... Kiosztát hát, miye volt mindet... tanította a sok tudatlant... ruházta a meztelenjé... ételt adott az éhezőknek... megfédde a bűnöst, a gyöngét... és ápolá a betegültet... Halljátok a koldusnép jajját!... Eöttetek a fényes példa... segítetek, felebarátaim... ne csak olosó könyörülettel...”

Gyakorta mutatott le a léposúkn űsz-

szegült koldusnépre, s mint a villám a sötétben, ugy cikáztak szavai:

„Nézzétek e bus társadalmat... bus gyermekeit a nyomornak... Ki gondol rájuk? Senki, senki... Rőcsolt testők hő napon ég... ruhátlanul bolyongnak télben... nincsen földel, mely befogadná... nincs hajlékuk a koldusoknak... nincs nevelőjük, oktatójuk... éheznek, fáznak, lelkük durva... Így élnek űk sok ezred óta...”

Mig a predikáció és mise tartott, egyre jöttek, tolongtak ájtatos hívők, fel a lépcsőkön. Sokan letérdeltek a templom falához erősített Missió-kereszt elé, melyre ez volt írva: Mentad meg lelketet! Páter Anicetus beszédét kevesen hallották, még kevesebben értették.

Az ifju szerzetes szavait elnyomta a harangzúgás, meg az érkező s távozó bucsusok ájtatos éneke.

* * *

A Porciunkula-bucus véget ért.

Elindultunk hazafelé. A F. hír-csárdánál pihenőt tartottunk s láttuk, a mint a toméi völgyet végigtolyva, a koldusok csoportokban hazafelé szédledek. Kiabáltak, pörölkedtek, sőt némelyek összekaptak.

Édes atyám elborult arczezal nézte őket s Páter Anicét szavaira gondolt. Majd felém fordulva mondta:

— Mire te felnősz, nem lesznek koldusok. A társadalom szegények házáat emel mindentel s lesz hajlokuk a nyomorultaknak. Azóta sok év telt el, de a bucsukon,

szerte a mozgalmat az elhagyott, neveletlen, beteg és általában segítségre szoruló gyermekek érdekében, hogy akkor országos gyermekvédelmi alapot létesíthessen, hogy annak kamataiból a gyermekvédelem összes anyagi szükségét fedezhetők legyenek. A magyar társadalom sokféle van igénybe véve, mert felülül vajmi kevés támogatásban részesül, mindent magának kell megteremtenie, de ez oly cél, melyre az a kiszípolozott magyar közönség mégis szívesen áldoz. Hogy mégse legyen az áldozat terhes, a Liga az ugynevezett Gyermeknapokat hozta be, ami alatt az értendő, hogy az évkor egy vagy két napja az elhagyott gyermekeké, azon napon ezek számára koldulnak az emberbarátok, ezen a napon iparkodnak fölébresztetni minden ember szívében az irgalmasság, az ember-szeretet érzetét, hogy az a sok-sok szerencsétlen, ártatlan gyermek ne menjen testileg és lelkileg tönkre, hogy legyen azokból is ép, tisztességes ember. Ezen napon fölszólítnak mindenkit arra, hogy a napi jövedelmének egy részét áldozza a gyermekek javára, különösen a kereskedőket, vendéglősöket és más eféle üzletlajdosokat, akiket mégsem terhel el az intézmény, mert hiszen a közönség e napon többet költ és vásárol, csak azért, hogy a szegény gyermekeknek is jusson. Ily módon jut is, és amellet alig érzi meg a közönség. Léva a folyó hó 25-ik napján tartott értekezlet mindent megtett a közönség tájékoztatására, amiről a mai számunkban közölt hirdetésny számol be. Országoszeret április hó 2-ik és 3-ik napját tűzték ki gyermeknapok gyanánt, úgy aztán minden ember bárhová megy, utazik, vásárol, szinte önkéntelenül előmozdítja a nemesség. Különösen arra kérjük fel mi is az emberszerető közönséget, hogy számláit, tartozásait ezen gyermeknapok valamelyikén fizesse, szükségleteit, lehetőleg nagyobb mennyiségben ezen napokon szerezzze be, továbbá érdeklődjék az iránt is, mely üzlet milyen százalékot juttat az napi jövedelméből a gyermekvédelem javára.

Gyászbesz. Lapunk zártakor értesültünk, hogy *Lúley Kázmér* lévai szolgabíró, aki néhány héttel ezelőtt tüdőbaja miatt szabadságot tartott, tegnap meghalt. A kötelestől, rokonszenves fiatal ember halála általános részvétet fog kelteni.

Kaszinó-estély. A lévai kaszinó vigalmi bizottsága szokásos rövid értesítést adott ki, mely szerint folyó hó 6-án saját helyiségében estélyt rendez. A műsor fobb pontjai már meg vannak állapítva.

Új szent sir. A nagyheti ajálatosság alkalmával kedves meglepetésben részesültek a róm. katolikus hívek; a plebánia-templom ismét értékes szerzeménnyel gazdagodott: izlése, művészi kivitelű új szent-sir ragyogott számtalan színes villamos lánggal a szentély baloldali fülkéjében, s emelte pompájával a szívek áhítatát. A gyönyörű szent-sir városunk egy kiváló, tudós fiának adományából került ki, akinek nemeselektiségénél csak a szerénysége nagyobb, s akinek családjából a plebánia-templom már több értékes adományhoz jutott.

Gyászrovat. Eckerdt Elek, volt lévai, jelenleg nyíregyházi pénzügyigazgató családját érintő gyászbeszéről kapunk jelentést. Övegy *Vértessy Ferencné*, sz. *Gabony József*, Eckerdt Elekné, sz. *Vértessy Laura* édesanyja—halt meg Nyíregyházán életének 87-ik. évében. A boldogult hült tetemét Balassagyarmatra szállították és ott temették el a családi sírboltban.

Műkedvelő előadás. A lévai ifjusági egyesület, mely két év előtt alakult az állami tanítóképző vezetése alatt, ez évben kezdte meg a célhoz vezető tevékenységét. Már március 14-én szép hazafias ünnepélyvel mutatkozott be a közönség előtt; most nagyobb vállalkozásba fogott, mint azt már lapunk mult számában is említettük, holnap, azaz április hó 1-én az *Oroszlán*-ban színi előadással egybekötött táncestélyt rendez. A *Vereshajó* című népszínművet fogják előadni. Az előadás és estély iránt a vidéken is élénk érdeklődés mutatkozik.

Belépés a függetlenségi pártba. A megalakult lévai választókerületi függetlenségi pártba sajátkezü aláírás útján történik a belépés. E célból az ügyvezető elnök gyűjtő íveket küldött a párt tisztviselőinek és a központi választmány tagjainak, hogy saját körükben a jelentkezőkkel aláírássák, s így azoknak a formális belépést lehetővé tegyék. Ezen ívekről a tagok nevei a párt anyakönyvébe fognak bevezettetni. A párt vezetősége egyebiránt köszönettel veszi bármely párttag szolgálathozjárását az iver aláíratására. Másrészt is kéretnek a párttagok, hogy bármely, a párt életére fontos közleményt, óhajtatást, szíveskedjenek az ügyvezető elnökkel bízalommal tudatni s általában a tisztikarral minden a pártba vonatkozó ügyben érintkezésbe lépni, úgy válik a párt élére, élő szervezetté.

A madárlás ellen. A kultusz-miniszter körrendeletben hívja fel a kir. tanfelügyelőket, hogy utasítsák a kerületükbe tartozó tanítókat, hogy különösen a gummi-puskák és a parittály használatát és az ezekkel üzött madárlást a legszigorubbán tilalmazzák az iskolás fiuknál és tegyenek meg mindent az ésszerű madárvédelem érdekében.

Vasuti baleset. A parkányánál léva-garambencei vonalon a 4214. számú vegyesvonat mozdonya, kauluz-kocsija és egy III. osztályú személykocsi folyó hó 27-én Siskóváránál és Jálna állomások között eddig ismeretlen okból kisiklott. Emberéletben nem esett kár. A kisiklás miatt a személyvonatok átszállással közlekedtek. A szigorú vizsgálat folyamatban van.

Gyöngye sorozási eredmény. A Körmebányán folyó hó 18-án tartott meg a sorozás, mely alkalommal 204 hadtűteles közül csak 29 vált be.

Siketnémák felvétele. A siketnémák áll. s. kacsakeméti intézetébe az 1907/1908 tanévre nem- és vallási-különbőség nélkül felvétetnek olyan 7-től 10 éves kora siketnémák gyermekek, kiknek a siketnégen kívül más testi vagy szellemi fogyatékoságuk nincs. Felvételt a legszegényebb szülők is folyamodhatnak, mert az intézet igazgatósága módját ejti annak, hogy a vagyontalan szülők gyermekei is bejussanak az intézetbe. Rendes eltartható évi 160 korona. Módosabb szülők gyermekei megengedés szerint helyeztetnek el. Felhívjuk még a szülők figyelmét arra a körülményre is, hogy az intézettel kapcsolatosan egy országos jellegű kertészeti továbbképző iskola felállítását tervezetnek, amelyben az intézet végzett növendékei a kertészet minden ágában és a szőlő-, gyümölcs-tenyésztésben és selyemtermelésben fognak kiképezettni. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az intézet igazgatósága.

Felolvasások vetítógéppel. Folyó hó 24-én és 25-én három felolvasást tartott *Gress Endre* tanító Kistapolcsányban. Ezen felolvasásokra a felolvasó a borsodmegyei gazdasági egyesülettől nyert megbízatást. A tárgyak: „*Budapest*,” „*A tejgazdaság*” és „*Az állattenyésztés*” voltak. Ezen három felolvasáshoz 132 képet mutatott be *Koronts* tanító az Uránia egyesület vetítő gépén. Az előbbi felolvasások képek nélkül adták elő és mégis állandó érdeklődést mutatott Kistapolcsány fődmivelő népe, ezeken azonban nem remél tanulmánygyás nyilvánult. Az iskola falai felét se fogadhatták be az érdeklődőknek. — Ezen három felolvasást még hét fogja követni a melyekről annak idején ismét számot adunk.

Hivatalos alaposság. Egyik szomszédos vármegyében történt a következő érdekes eset. A m. kir. iparfelügyelő N. N. gőzmalomát megvizsgálta és az ottani főszolgabírói hivatalhoz jelentést tett, mely szerint *mindent rendben talált, a gép rendszeresen működik, kazánok nem voltak találatok.* A főszolgabírói hivatal végzésileg tudomásul vette az iparfelügyelő jelentését és *utasította a gőzmalom-tulajdonost, hogy a kazánkövet 3 nap alatt szerezzze be és helyezze el, mert máskülönben kénytelen lesz a malom üzemét beszüntetni.*

Szövetkezeti konyha. Az utóbbi időben a családviszonyok, az élelmiszerek drágasága és rosszasága olyan súlylyal nehezíti a családokra, hogy számos nagybecsű kerek család körében fölmerült az eszme, hogy szövetkezve közös konyhát állítsanak, amelynek révén megszabadulnak egyrészt a drága szakácsnőtől, másrészt jobb és olcsóbb ellátáshoz jutnak. Ebben az ügyben dr. *Nagy Dezső* ügyvéd, az eszme lelkes propagálója értekezletet hívott össze, a melyen nagy számmal jelentek meg az érdeklődők. A terv szerint a közös konyhából a résztvevők 30 forintért kapnának egy adag ötfogásos ebédet és kétfogásos vacsorát. A szövetkezeti családok maguk vennieket marhát, sertést és élelmiszert nagyban a legjavából a konyhát egy vendéglős vezetné és látná el megfelelő személyzetrel. Az értekezlet még csak a közös konyha alapeszméjét beszélt meg a legközelebb részletes számítások alapján véglegesen megállapítják a konyha tervezetét.

Hódít a cigaretta. A cigaretta-ípar bihetetlen fejlődést mutat 25 év óta. Így van az összes európai országokban. A szivargyártás és pipadohány-gyártás viszont hanyatlást mutat. 1875-ben pl. Ausztria minden lakosa átlag 49 szivart fogyasztott el; jelenleg átlag 45 szivar esik egy-egy emberre. 1875-ben egy-egy ember átlag 1143 gramm pipadohányt fogyasztott el. Mult évben már csak 944 grammot. A cigaretta-fogyasztás azonban kettőből (1875) 140-ra emelkedett. Sokan ezt a szivar megdrágulásával okolják. Innen van aztán, hogy ma éppen hetvenszer annyi cigarettát szívnak el, mint 25 évvel ezelőtt.

Hamis huszkoronások. A pécsi posta- és táviróigazgatóság legutóbb négy hamis 20 koronás bankjegyet foglalt le. A hamis bankjegyeket a karádi, köttse, döbröközi és magyarkeszi postahivatalnál adták föl. A himisítványok jegyképének alapszíne a valódinál kissé zöldebb, a vörös szín kissé sötétebb. A női fejek és gyermek alakok sötétebb színűek. A magyar oldalon az szöveg nyomása nem tökéletes, az egyes betűk szakadozottak. A szám, valamint a sorszám benyomásához használt festék halványabb s a betűk, valamint a számjegyek nem olyan élesek, mint a valódi bankjegyeknél. A kereskedelmi miniszter most figyelmeztette a posta- és táviróhivatalokat, hogy a huszkoronás bankjegyek elfogadásánál a kellő óvatossággal járjanak el.

Egyetemi tanfolyam jegyesek részére. Csikágóból jelentik, hogy az ottani egyetem egyik tanára, *Henderson*, azt indítványozta, hogy nyissanak tanfolyamot jegyesek részére. A tanár ugyanis szükségesnek tartja, hogy a jegyesek racionális módon szeressék egymást és erre nézve akarja őket kioktatni. Így többi közt a hirtet, a virág-adományokat és egyáltalán az ajándékozást, valamint a szentimentalizmust barbár dolog-

nak mondja, amiről fel kell világosítani a jegyeseket. A tudós tanár tudományáról nincs elég tájékozottságunk, de abban bizonyosak vagyunk, hogy túl van már a hatvanadik esztendőn. Ugyanis ez a kor az, amikor az emberek már csak — racionálisan tudnak szeretni.

Kis Pajtás. Szerkeszti: *Szepeessy László*. Az új, 10. szám is a szokott kedves, szórakoztató és dus tartalommal jelent meg. Címajlapján folytatódag közli a „Kis Pajtás” kitűnő tanulói arcképét. Jeles dolgozatai: *Szepeessy bácsi: A jó pajtások.* (Vers, *Hegedüs László* egész oldalas képével. — *Wiesner Félix: A törpe királykisasszony és a királyfi.* (Mese a szerző rajzaival). — *Ifju Öveges Kálmán: Kis katoná — jó tanuló.* (Vers.) — *Katalin fordítása: Csöppike Csanika csinyjei.* III. (Eredeti illusztrációkkal). — *Laczi bácsi: A szoruló kis diák.* (Humoros vers, *Halácsy Endre* kitűnő karrikatúráival). — *Vince József: A törpék öröksége.* (*Garlóczy Géza* remek rajzaival). — *Tóth Kuruc János: Két édesanya.* (Hazafias vers.) — *Erdekes Játék, Tarka barka, Fejtörők* stb. zárják az élénk lapot. Előfizetése: egész évre 6 kor., félévre 3 kor., megrendelhető: *Nyitrai és Társa könyvkereskedésben Léván.*

Első magyar ált. bizt. társaság. Lapunk mult heti számában közölt közgyűlési adatainak részletezése a mai lapunkban közli „Mérleg” a hirdetésben látható.

Páratlan hódítás. Alig pár hete, hogy végigjárta a sajtót a hír, hogy a győri „Kosmos” — laboratorium Hoppa név alatt egy teljesen új számítógépet hozott forgalomba a máris óriási elterjedtséggel adhatunk hirt. Mindenütt csak a dicőret legnagyobb hangján nyilatkoznak erről a bámulatos hatású, teljesen ártalmatlan szerről, melyet hölgy-olvasóink különös figyelmébe ajánlunk. — Bővebbet mond a laboratoriumnak lapunk mai számában megjelent hirdetése.

Közönség köréből.

Értesítés.

a „Gyermekvédő Liga” ügyében!

Van szerencsénk értesíteni Léva r. t. város nagyszemű közönségét, hogy a „Lévai Játékony Nőegylet”, — a „Lévai izraelita Nőegylet”, — a „Büthlen Katalin Nőegylet” és a „Lévai filer egylet” tagjai s más a játékonyság iránt érdeklődő ember-barátoknak 1907 évi március 25-én tartott értekezlete által alul megnevezettek lettek a gyermekvédő liga javára működő helyi bizottság teendői intézésével megbízva.

A gyermekliga gyűjtő perselye városi hajduk s rendőrök fedezete mellett az adományok elfogadása céljából a következőképen lesz elhelyezve:

Husvét vasárnapján délelőtt az ág. ev. templomnál, — husvét második napján hétfőn délelőtt a r. kath. templom előtt, — ugyanazon napon vagyis április 1-én hétfőn d. u. 4-5 óra közben a Kossuth-Lajos téren a Klain-ház előtt, — ahol a „Keresztény szocialista munkás egylet” rézharsonás zenekara a játékonyság céljait iránti szíveségből térzenét fog tartani.

Ezeket kívül az országos gyermeknapon vagyis április hó 2-ik és 3-ik napján a Kossuth-Lajos-téren a liga perselye közadakozására ki lesz téve, — miért fölhevítik úgy a város lakossága, mint a vidékről bejövő nagy közönség, — hogy a kitett perselybe az elhagyott szegény gyermekek felsegítésére fölírtaikból — bármilyen csekély adományt — adni szíveskedjenek. —

I t fölkeretnek a helybeli kereskedők, hogy a gyermeknapot April 2-ik és 3-ik napját megtartani szíveskedjenek, — s azon két napon befolyó bevételük tetszés szerinti részét ezen játékonyság célra alulírottakhoz beszoigáltatni kegyeskedjenek. — A nagy közönséget pedig tisztelettel felkérjük, hogy azon napokra tartva fönn bevásárlási szándékát s csak azon üzletekben vásároljon, ahol a gyermekvédő liga vörös-kék-fehér plakátja ki van téve bizonyoságul annak, hogy az illető kereskedő a gyermeknapon bevételé egy részét adományképen átengedi ezen játékonyság célra.

Ugyiszióten fölhevítanak a kávéház és vendéglő tulajdonosok, hogy az ünnepek alatt és a gyermeknapon az elhagyott gyermekek javára vendégeiktől adományokat gyűjtsenek s azt hozzánk beszoigáltassák, — miért a fönt emített vörös-kék-fehér plakátok üzleteikben szintén kitéhetők.

Végül fölhevítjük a város nagy közönségét a játékonyság célra bármilyen csekély pénzbeli adomány nyújtására.

Léva 1907 évi március hó 27-én.

Bódogh Lajos
polgármester.

Faragó Sámuel Feryesi Károly
a lévai nőegyl. titkára a lévai izr. nőegyl. titkára,
mint helybeli bizottság.

Köszönet-nyilvánítás.

A lévai izr. nőegylet nevében legmélyebb hálánkat és köszönetünket nyilvánítjuk ez uton is a Lévai Takarékpénztárnak azon 40 koronányi és a Lévai Takaré- és Hitelintézetnek azon 30 koronányi kegyes adományukért, melyet egyetünknek juttattak.

Léva, 1907. március hó 27.

Feryesi Károly Weisz Mórné
titkár. elnök.

Köszönet-nyilvánítás.

A lévai Kath. Kör választmányának nevében *Bartos Gizella, Bartos Mariska, Bozóky Juliska, Csuvara Gizella, Legát Mariska, Macsek Mariska, Madveczky Ionka, Presztolánszky Aunuska, Takács Margit, Tóth Ionka, Tulassay Etelka, kisasszonyok* és *Kovács József úrnak*, — kik a Kör márc. 17-iki estélyén közreműködni szíveskedtek, — ez uton mondog hálás köszönetet.

Léva 1907 márc. 28.

Ghimessy János
titkár.

Nyugtázás.

A Lévai Takarékpénztár ötven koronát, a Lévai Takaré- és Hitelintézet husz koronát adományozott a Lévai Kath. Legényegyesületnek. Köszönettel nyugtázzuk.

Jónás Imre
elnök.

Nyugtázás.

A Lévai Keresztény Munkásegylet részére a Lévai Takaré- és hitelintézet tíz koronát adományozott. A hazatis munkások nevében hálás köszönettel nyugtázom az összeget.

Jónás Imre
elnök.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1907 évi március hó 24-től 1907 évi március hó 31-ig Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Bozsényik József Pleva M	fiú	József
Deutsch Ignác Prossnitz I.	fiú	László
Kohn Manó Maller Malvin	leány	Ilona
Kis Andras Mile Berta	fiú	István

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Ivan Juliaana	23 nap	Görsök
Bus Mária	27 nap	Hőghurut
özv. Demján Jánosné	73 év	Szervi szívbaj
Kis Andras	49	Agyh. gyull.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány.
Buza m.-mázánként 14 kor. 20 fill. 15 kor. 20 fill. — Kótszeres 12 kor. 60 fill. 12 kor. 80 fill. — Rozs 12 kor. 60 fill. 13 kor. 20 fill. — Árpa 12 kor. 40 fill. 13 kor. 40 fill. — Zab 14 kor. 20 fill. 15 kor. 20 fill. — Kukorica 9 kor. 60 fill. 10 kor. 80 fill. — Lencse 27 kor. — fill. 29 kor. — fill. — Bab 15 kor 20 fill. 16 kor. 40 fill — Köles 9 kor. 40. fill. 9 kor. 60 fill.

Nyilttér.

K I A D Ó

Forgács lakásán 2 szép szoba (zárt folyosóval) konyha, éléskamra, fakamra, külön gyümölcsös udvarral ellátott lakás; ugyanott kapható kitűnő minőségű fehér és vörös bor 50 litertől feljebb.

Állandó foglalkozásra

azonnali belépésre alkalmaz előkelő részvénytársaság tisztességes előéletű komoly egyéneket utazó ügynöki minőségben, kik egyszersmind pénzbeszedéssel is meg lesznek bízva.

Csekély ovadék megkiváratatik. Szorgalmas egyéneknek biztos jövő.

Ajánlatok „fényes állás” jeligére e lap kiadó hivatalába intézendők.

6 szobás urilakás

bérbe kerestetik. Esetleg építési tervben levő épületek bérlete is alkalmas. Cim e lap kiadóhivatalában.

Haszonbér.

Bars megyében a Nagy-Sallói állomástól egy-órára fekvő 1034 h. szántó 2 h. kert, 73 h. rét, 1 h. szőlő, 249 h. legelő, 23 h. ültetés, utból álló 1200. □-llettel számított birtok 1907. okt. 1-étől esetleg szeptember 1-től 12 évre haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet **Vancsó Gyula** ügyvéddel Budapest VIII. József-körút 35. Közbenjárók nem díjaztatnak.

Pogány Virgil
kir. járásbíró.

Steiner Jenő Budapest, 1906. december hó 81-én.
 eltbiztosítási könyvvivő.
Báró Harkányi Frigyes,
 László Zsigmond, **Az igazgatóság:**
 Szendrői Károly, aligazgató. **Gergely Tódor,**
 Ormody Vilmos, a központi könyvezés főnöke,
 gróf Zichy Nándor.
 A fenti szárazalmakat és mérlegeket megvizsgálván, azokat a könyvben a az alapszámlákban meghatározott elvek szerint készültnek és azok egyes tételeit a fő- és segéd-
 könyvekkel teljesen megegyezőknek találtuk. Budapest, 1907. március hó 1-én.
Berzeviczy Albert, **Burchard-Béla-váry Konrád,** **A felügyelő bizottság:**
 Hajos József, **Németh Titusz,** **Báró Radvánszky Géza.**

elnök

Bars- és Hont megyéket érdeklő vasuti új menetrend 1906. október 1-től.

G.-Berzence—Léva, Léva—Csata—Párkány-Nána.				Párkány-Nána—Csata—Léva, Léva—Gr.-Berzence.				B.-Gyarmat—Párkány-Nána és vissza.				Érsekújvár—Kis-Tapolcsány és vissza.			
Gr.-Berzence ind.	5:45	12:30	6:00	Budapest ind.	2:15 sz.	10:30 sz.	7:20 gy.	B.-Gyarmat ind.	3:15	8:20	2:27	Érsekújvár ind.	4:40	9:30	5:05
Jálna . . .	5:51	12:38	6:08	Bécs . . .	2:21 sz.	10:36 sz.	7:26 gy.	Dejtár . . .	3:21	8:26	2:33	*Bánkeszi 3 sz. örh.	4:46	9:36	5:11
Saskó-Váralja	*6:00	12:49	6:19	Párkány-Nána ind.	2:27 sz.	10:42 sz.	7:32 gy.	Ipoly-Vecze . . .	*4:00	*9:00	*3:09	N.-Surány . . .	5:01	9:51	5:26
Gr.-Szt.-Kereszt	6:07	1:06	6:24	Kőhid-Gyarmath	4:35	5:52	9:07	Drégely-Palánk	4:16	9:15	3:23	Nagy-Surány ind.	5:09	9:59	5:34
Geletnek-Szklénó	6:24	1:26	6:41	Kéménd . . .	4:50	6:07	9:22	Ipolyság . . .	4:35	9:33	3:42	Zsitva-Födemes	5:22	10:10	5:49
Szénaálfalu-Vienye	6:30	1:34	6:47	Bény . . .	5:02	6:19	9:34	Ipolyság . . .	4:47	9:40	3:50	Mánya . . .	5:38	10:28	5:54
Zsarnóca	6:49	2:05	6:56	Csata . . .	5:15	6:31	9:46	Visk . . .	5:12	10:01	4:12	*Szt. Mihályúr	5:47	10:39	6:02
Zsarnóca-Füreszm.	*6:54	*2:10	*7:02	Oroszka . . .	5:38	6:53	10:01	Szakállos . . .	5:32	10:19	4:32	Vajk . . .	5:57	10:49	6:11
Garamrét	7:00	2:17	7:07	Garam-Damásd	5:46	7:01	10:09	Bél . . .	*5:42	10:30	4:45	Verébely	6:08	11:16	6:23
Rudnó . . .	7:10	2:22	7:17	Zseliz . . .	5:56	7:11	10:19	Ipoly-Pásztó . . .	6:14	11:00	5:19	Zsitva-Ujfalu . . .	6:35	11:29	6:44
Ujbánya . . .	7:16	2:40	7:23	Nagy-Salló . . .	6:08	7:23	10:32	Csata . . .	6:27	11:13	5:32	*Betekints	6:44	11:38	6:52
Bars-Berzence 6. örh.	7:24	2:52	7:31	Alsó Váradi . . .	6:36	7:51	11:00	Csata . . .	6:56	11:18	5:57	Taszár . . .	6:54	11:51	7:00
Gr.-Szt.-Benedek	7:45	3:13	*9:16	Nagy-Szece . . .	*6:58	*7:58	*11:22	Párkány-Nána	7:49	12:12	7:05	Aranyos-Maróth	7:09	12:12	7:13
Kovácsi . . .	7:55	3:24	9:27	Léva . . .	7:10	8:10	11:34	Vissza.				Kis-Tapolcsány	7:20	12:24	7:25
Nagy-Koszmály	8:04	3:37	9:33	Léva . . .	7:25	8:20	12:10	Párkány-Nána ind.	8:55	4:18	5:35	Vissza.			
Léva . . .	8:19	3:54	10:00	Nagy-Koszmály	7:49	8:38	12:31	Csata . . .	9:51	5:20	6:37	Kis-Tapolcsány	5:10	8:36	4:27
Léva . . .	9:30	4:08	10:55	Kovácsi . . .	7:59	8:46	12:41	Csata . . .	10:08	5:43	6:50	Aranyos-Maróth	5:20	8:44	4:37
Nagy-Szece . . .	*9:40	*4:19	*11:05	Gr.-Szt.-Benedek	8:19	9:04	1:02	Zalaba . . .	10:23	5:57	7:04	Taszár . . .	5:32	9:10	4:49
Alsó-Váradi . . .	9:48	4:25	11:13	Bars-Berzence 6. örh.	*8:31	*9:14	*1:15	Ipoly-Pásztó . . .	10:47	6:15	7:24	*Betekints örh.	5:35	9:13	4:55
Nagy-Salló . . .	10:10	4:47	11:35	Ujbánya . . .	8:54	9:25	1:32	Bél . . .	10:59	*6:24	*7:34	Zsitva-Ujfalu . . .	5:47	9:28	5:04
Zeliz . . .	10:33	5:08	11:51	Rudnó . . .	9:05	9:30	1:39	Szakállos . . .	11:18	6:40	7:50	Verébely . . .	5:57	9:38	5:14
Garam-Damásd	10:45	5:20	12:03	Garamrét . . .	9:17	9:41	1:51	Visk . . .	11:38	6:55	8:08	Vajk . . .	6:09	9:48	5:26
Oroszka . . .	10:55	5:30	12:13	Zsarnóca-Füreszm.	9:26	9:47	1:59	Ipolyság . . .	12:05	7:16	8:30	*Szt. Mihályúr	6:19	10:07	5:36
Csata . . .	11:02	5:37	12:23	Zsarnóca . . .	9:54	10:00	2:14	Ipolyság . . .	12:11	7:20	8:51	Mánya . . .	6:27	10:17	5:44
Bény . . .	11:31	6:14	12:52	Szénaálfalu-Vienye	10:12	10:13	2:35	Drégely-Palánk	12:36	*7:51	*9:25	Zsitva-Födemes	6:35	10:34	5:53
Kéménd . . .	11:42	6:29	13:03	Geletnek-Szklénó	10:33	10:19	2:40	Ipoly-Vecze . . .	12:51	*8:09	*9:43	Nagy-Surány . . .	6:49	10:54	6:07
Kőhid-Gyarmath	11:55	6:46	13:13	Garam-Szt.-Kereszt	11:08	10:37	3:06	Dejtár . . .	1:15	8:23	10:07	*Bánkeszi örh.	7:00	11:09	6:18
Párkány-Nána érk.	12:12	7:05	13:23	Saskó-Váralja	11:18	10:44	3:15	B.-Gyarmat . . .	1:45	8:33		Érsekújvár . . .	7:10	11:28	6:21
Budapest felé . ind.	12:37 gy.	8:25 gy.	8:27 gy.	Jálna . . .	11:29	10:53	3:25						7:18	11:35	6:29
" . . .	3:44 sz.	8:40 sz.	8:42 sz.	Gr.-Berzence . . .	11:37	11:00	3:33								6:31
" . . .	1:40 gy.	9:45 gy.	9:47 gy.												
" . . .	5:55 sz.	11:30 sz.	10:00 sz.												
Bécs felé . . ind.	2:58 gy.	12:09 sz.	8:38 gy.												
" . . .		11:40 sz.	11:40 sz.												
" . . .	7:00 gy.	6:32 sz.	12:05 gy.												
" . . .		5:45 sz.	5:45 sz.												

A fekete vonallal aláhúzott számok az esti 6 órától reggeli 6 óráig terjedő időt mutatják.
gy — gyorsvonat; s — személyvonat.
*jelzetek feltételes megállás.

Baró Kozmitza — (ezelőtt —
Mattoni fele)
budai
Király-keserűvize
az
Erzsébet-Sósfürdő
Enyhe hashajtó
főforrása.

K á v é.		1 kg. frt. kr.
New-Cuba kávé		1.60
Jamaikai legfinomabb		2.20
Kuba legfinomabb		2.20
Ceylon legfinomabb		2.10
Ceylon finom		2.—
Portorico finom, és Cuba	1.60	2.—
Gyöngy legfinomabb	1.60	2.—
Mocca legfinomabb		2.20
Arany Jáva legfinomabb		2.20
Brazíliai legfinomabb		1.60
Brazíliai II. rendű		1.30
Cuba pörkölt	2.—	2.40
Hungária kávé		1.20
Öröli kávé		1.—

Kapható:
Kern Testvéreknél, Léván.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
RETHY-féle
pemetefü cukorkánál!
Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan
RETHY-féle kerjünk,
mivel sok haszontalan utánzása van.
1 doboz ára 60 fillér.
Csak **RETHY-féle** fogadjunk el!

Tisztíts csak
Globusz
fém tisztító kivonat

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségelenül leghőbb vágya,
hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elér-
hesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb
dolgokkal kengetve arcát. — A legtöbb esetben
saját kárára teszi ezt mert nemcsak, hogy szép
nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre
teszi arcburkát úgy, hogy igen hosszú idő, gondos
ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világos egyedülálló siker, melyet Földes
Kelemen aradi gyógyszerész **Margit-Crème**-jével
leért (különösen Francia- és Németországban) sok
embert arra birt, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan
és az arc minden tisztáltsága (szepülő, májtolt,
kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható
szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek
sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének tit-
kát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő
s épen azért, mert a titkot soha senkire sem birta,
hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a
Margit Crème mindig egyforma, annak kidolgozása
a leg gondosabb, tehát hatása is rögtön és biztos. —
Óvakodjunk tehát a cunak mindentelével kengetni
és használjunk oly szert, melyet argol, amerikai és
francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül
biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és
a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépség-
szert a **Földes-féle Margit-Crème** mely már 4-5 nap
használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltűn-
teteti a szepülőket, májfoltokat, kiütéseket, örök-
kát, mitesszert, arc- és bőrvörösséget. Az arc
ideális szép, üde és ifjú lesz s amellett a Margit-
Crème teljesen ártalmatlan.

Egy téglay ára 1 korona, Ma git szappan 70
fillér és Margit-poudre (fehér, rózsás és crème szín-
ben) 1 K. 20 fillér. — Ezen szerek mindegyike
külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème
kapható a világ minden nagyobb gyógyszerárában,
ahol pedig raktáron nem volna, tessék egyenesen a
készítőnek így címezve írni. Földes Kelemen gyög-
yszerész, Arad.

Főraktár Léván: **Dezséri Boleman és**
Medvoczky Sándor gyógyszerárakban.

Hogy mi a Hoppa?

Fráziókkal bizonyára tudnánk hatást kelteni a
t. hölgyek körében, ilyeneket mellőzve egyen-
esen megmondjuk, hogy a Hoppa angol teint
regulator egymaga pótol minden kremet, szappant,
pudert, meszerű gyorsasággal szépít, eltüntet
szepülőket, májfoltot, bőrvörösséget, mitesszert, pör-
senést, pattanást, minden arctisztáltságot. Pu-
hítja, ifjítja, üdíti, finomítja és fehériti az arcot
és kezeket.

Ez és semmi más a
Ára
2 kor. 50 fillér. **Hoppa** 2 kor. 50 fillér.

Elismerő levelek a legelőkelőbb hölgyektől.
Főraktár: **Kaiser V. és tsa. drogeria.**
Győr, Baross-ut 1 sz.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriában.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,

a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziaszer, mely már több
mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek
bizonyult községnyél, csúznál és meghűlések-
nél, bedörzsölés képpen használva. —
Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt
bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” véd-
jeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott do-
bozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—80,
K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyög-
szertárban kapható. — Főraktár: Török József
gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában.

Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Gazdasági cikkek.

Az árak kötelezettség nélkül a lévai raktárból
szállítva értendők.

Marha só 50 kilós zsák Kor. 5.60.
Tábla só 50 kilós zsák Kor. 11.90.
Marha só 5 kilo vételnél kilója 12 fillér.
Petróleum hordó vételnél 100 kilo 36—40 koronáig.
Petróleum 1 liter I. rendű 36, II. rendű 32 fill.
Kocsikenőcs belföldi sárga 100 kilo Kor. 16.
Kocsikenőcs monfalconi kék 100 kilo Kor. 18.
Portland Cement 100 kilo Kor. 5.
Román Cement 100 kilo Kor. 3.
Carbolineum I. rendű 20, II. rendű 18 Kor. 100 kilo.
Kátrány hordóvételnél 100 kilo Kor. 10.
Kék gálíozkó kilója 90 fillér.
Kender 1 kilo Kor. 1.80. **Kóc** 1 kilo 64 fillér.
Lámpa olaj 1 liter 80 fillér.
Kencze I. rendű 1 kilo 80 fillér. II. rendű 72 fillér.
Aszfalt fedél lemez olcsón.
Égető szesz Denaturált 1 liter 48 fill. 10 liter Kor. 4.40.
Pormentesítő olaj kilója 40 és 60 fillér.

Ecsetek, meszelők, lakk, padló fénymázák, festékek
minden színben—nagyban, gépszijak kilója 6 korona,
drótkerítés 1 □ méter 50 fillértől feljebb, pozsonyi viz-
mentes ponyvák, zsákok és kéve kötelek.

Főraktár:
Kern Testvéreknél, Léván.

ÉLŐKERÍTÉS.

Gleditschia, élőszövény.

Bármily talajban gyorsan fejlődik, sűrű, nagy
töveivel embernek és bármily állatnak ellenáll,
kitart 70—80 évig, nevelhető oly sűrűn, hogy
apró csirke, malac, stb. sem mehet át; ez a
legelősebb örökös áthatlan kerítés. Főelőnye még
az is, hogy egész május közepéig legjobb ered-
ménytelül ültethető, mert a csemeték felásva
jeges pincében tartatnak, Ezer darab 12 korona,
rendszen ültetve 50 méter kerítéshez elég. Nyomat-
tatott ültetési és kezelési képes utasítást minden
rendeléshez adok. Akinek élőkerítés nem felel
meg, szállíthatok **sodronyszöveget**, a legalké-
tesebb gyártmányt, olcsón 100, 150 és 200 cm.
szélességet.

Szőlőlugas

minden bázna legsebb
disze, egy gyűjtemény 8
fajból 20 tő, egy tő 2-300
fürtöt terem.

Szőlőültványok

táblás ültetések és hi-
nyok pótlására, 60 leg-
kiválóbb bor- és csemege-
faj, szigorúan válogatott,
tökéletes forradás és faj-
tisztaság, dugyökerű pél-
dányok.

Delavare sima vessző minden szál megfakad,
csak az a legnemesebb faj, melyből én 18 év
alatt 40 holdat ültettem, 35 hektót terem holdan-
ként, bora édes, erős, oltani permetezni nem kell
és kezeléséhez semmi tudomány sem kell, ezért
ellessége sok tudományos szőlőintéző.

Bővebb leírást KÉPES ÁRLEGYZÉKET tanulságos tartalommal és mindenhez
teljes tájékoztatóval ingyen és bérmentve küld:

NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos NAGY-KÁGYA.
Levelezés minden nyelven.

Névjegyek, meghívók és eljegyzési-kártyák
legdiszesebb kivitelben
készíttetnek
Nyitrai és Társánál Léván.